

VAROVÁNÍ: ONLINE VYDÍRÁNÍ ZAMĚŘENÉ NA ČESKÉ DĚTI PROBÍHÁ I V ANGLIČTINĚ. E-BEZPEČÍ EVIDUJE NOVÉ PŘÍPADY

Kamil KOPECKÝ

Znalost cizího jazyka se v posledních letech stala trvalou součástí českého vzdělávání, děti se cizí jazyk učí již na 1. stupni ZŠ, preferována je pak především znalost angličtiny. Nově nabyté jazykové kompetence poskytují dětem řadu výhod – děti jsou schopny v angličtině vyhledávat informace, porozumět anglickému textu, dokáží v angličtině také aktivně komunikovat a třeba se i seznamovat s anglicky mluvícími uživateli internetu. Ne vždy je však komunikace bezproblémová.

Poradna projektu E-Bezpečí zachytila v posledních dnech několik případů, ve kterých se oběťmi online vydírání stalo dítě ovládající základy angličtiny. V našem případě 15letý Petr z Jihlavy. Ten se prostřednictvím Skype seznámil s “Jane”, se kterou začal komunikovat. Celý případ si podrobně rozebereme s využitím skutečných ukávek z komunikace. Osobní údaje všech aktérů byly pro potřeby našeho textu upraveny.

Ukázka komunikace s pachatelem

[02.04.2017 22:23:12] Petr: Hi

[02.04.2017 22:23:19] Jane: hi

[02.04.2017 22:23:23] Jane: how are you

[02.04.2017 22:23:50] Petr: Fine and you

[02.04.2017 22:24:10] Jane: good

[02.04.2017 22:24:46] Jane: What are you doing right now

[02.04.2017 22:25:20] Petr: I 'm watching on movie

[02.04.2017 22:26:22] Jane: I'm lying in my bed all alone want to join me?

Po úvodním vstupu pachatel plynule přechází k tématům spojeným se sexualitou.

[02.05.2017 22:27:44] Jane: Ok tell me you're alone

[02.05.2017 22:27:52] Petr: Yes

[02.05.2017 22:28:51] Jane: You love breasts

[02.05.2017 22:29:57] Jane: ??

[02.05.2017 22:30:09] Petr: Yes

[02.05.2017 22:32:29] Jane: You love sex?

[02.05.2017 22:33:20] Petr: Yes, of course I'm a men

[02.05.2017 22:33:25] Jane: You want to see my pussy and my breasts?

[02.05.2017 22:34:37] Petr: You don't know me. Why are you doing it?

[02.05.2017 22:35:57] Jane: call me

Následuje výzva ke komunikaci prostřednictvím webkamery a velmi rychle také intimní nabídka.

[02.05.2017 22:56:34] Jane: open cam

[02.05.2017 22:57:36] Jane: you love sex?

[02.05.2017 22:58:05] Jane: You want to see my breasts?

[02.05.2017 22:58:45] Jane: If you do not wanna leave ok

[02.05.2017 22:59:30] Petr: You are nice

[02.05.2017 22:59:39] Jane: thank you

[02.05.2017 22:59:46] Jane: show me your cock

[02.05.2017 23:00:23] Petr: why?

[02.05.2017 23:00:28] Jane: ok

[02.05.2017 23:01:19] Jane: excits me

Dítě je postupně manipulováno k obnažování a pachatel/ka si po celou dobu nahrává obraz z jeho webkamery. Obraz, který pak pachatel pomocí webkamery promítá dítěti, je samozřejmě podvržen, jedná se o formu tzv. webcam trollingu. Dítě je v průběhu komunikace masivně spamováno... pachatel/ka neustále nutí dítě, aby se před webkamerou obnažilo a udělalo to, co si

pachatel/ka přeje.

[02.05.2017 23:08:36] Jane: show me your cock
[02.05.2017 23:08:47] Jane: show me
[02.05.2017 23:08:51] Petr: Why
[02.05.2017 23:08:54] Petr: ?
[02.05.2017 23:09:16] Jane: Show me your beautiful dick ok
[02.05.2017 23:09:34] Petr: Why?
[02.05.2017 23:09:54] Jane: Show me your beautiful dick ok
[02.05.2017 23:09:57] Jane: ok
[02.05.2017 23:10:25] Jane: Show me your beautiful dick ok
[02.05.2017 23:10:40] Petr: Please tell me why?
[02.05.2017 23:11:04] Jane: You will show me or not
[02.05.2017 23:11:22] Jane: show me
[02.05.2017 23:11:56] Petr: Yes if you tell why.
[02.05.2017 23:14:06] Petr: Tell me it or no
[02.05.2017 23:14:29] Jane: open cam
[02.05.2017 23:14:33] Jane: show me
[02.05.2017 23:15:01] Petr: Please tell me why?
[02.05.2017 23:15:20] Jane: show me
[02.05.2017 23:15:36] Jane: yes or non
[02.05.2017 23:16:26] Jane: Show me your beautiful cock
[02.05.2017 23:16:48] Petr: Yes but it isnt big dick
[02.05.2017 23:17:20] Jane: Yes show me I want to see it
[02.05.2017 23:17:29] Petr: Ok
[02.05.2017 23:17:35] Jane: show me
[02.05.2017 23:18:07] Jane: Yes show me I want to see it
[02.05.2017 23:18:14] Jane: show me
[02.05.2017 23:19:13] Petr: You are fine
[02.05.2017 23:19:39] Jane: Shake you
[02.05.2017 23:20:17] Jane: Shake you

Dítě se postupně podvolí a na webkameře se skutečně odhalí a poskytne tak pachateli kompromitující materiály. Následuje velmi rychlá reakce, pachatel, vybavený intimními materiály, začne dítě vydírat.

[02.05.2017 23:23:05] Especially does not cut the cam does not disconnect you there remains that we speak more quietly. You see this Video it is beautiful and well of you so if you try to escape, to play hard, to stand or to disconnect you will really see what I am

capable. So do not try to run away. You will see your video on but in Private mode if you do not want me to put it in Public mode you remain calm and you start to answer all my questions and all will be OK ??

[02.05.2017 23:23:52] Jane: Especially do not try to flee because it will only make worse the situation in which you find yourself confronting because this video of you has pornographic character can cause enough prejudices in your life and balance to your family

[02.05.2017 23:24:19] Jane: Then you want me to start sharing your video

[02.05.2017 23:24:48] Petr: Please dont do it please

Vydírání pak následně pokračovalo dalšími kroky, ve kterých vyděrač barvitě dítěti vysvětluje, jak mu zničí život, rodinu, jak bude dítě uvězněno, jak bude muset platit obří pokuty apod. Vše je samozřejmě nepravdivé, vymyšlené, sestavené tak, aby mělo na dítě co největší dopad.

Děti krizové situace nehlásí rodičům či učitelům

S těmito problémy se děti dospělým zpravidla nesvěřují, neoznamují věc rodičům, učitelům či policii. Obracejí se však na různé organizace, které poskytují online anonymní poradenství, jako je třeba Linka bezpečí, DKC, SSB či projekt E-Bezpečí. Ty pak s dítětem konzultují situaci, doporučí postup řešení a případně propojí dítě s Policií ČR.

Pohledem expertů

“Z pohledu policie lze říci, že případů vydírání a sexuálního nátlaku na dítě řeší policie poměrně hodně,” uvádí Pavel Schweiner, vyšetřovatel informační kriminality SKPV Olomouc, KŘPOK. *“Ne vždy je však možné pachatele vypátrat, protože komunikace probíhá ze zahraničí, např. zemí Afriky či Asie. Právě proto je velmi důležitá právě prevence, v rámci které dítě naučíme, že v*

kyberprostoru nesmí s nikým sdílet své vlastní intimní materiály ani realizovat erotický videochat," doplňuje.

"V našem týmu jsme provedli analýzy desítky případů dětí, které v prostředí internetových služeb zažily vydírání, " uvádí René Szotkowski z výzkumného týmu projektu E-Bezpečí. "Většina případů probíhá podle modelových opakujících se schémat, která pachatelé k útoku na dítě využívají. Od úvodní komunikace, přes snahu získat si důvěru dítěte, následný sexting - výměnu intimních materiálů, až k závěrečnému vydírání, jehož cílem je získat od dítěte peníze, přimět je k osobní schůzce nebo se např. bavit tím, že má dítě intenzivní strach," dodává.

"Společnost O2 Czech Republic aktivně podporuje projekty, které slouží jako místa prvního kontaktu právě v situacích, ve kterých dítě v ohrožení hledá pomoc. Mezi ně patří především Linka bezpečí a E-Bezpečí, které zachycují velké množství těchto typů případů a poskytují dětem řešení," uvádí Tomáš Minka, odborník na internetovou bezpečnost O2. "Děti však nejsou jediné, které jsou online vydíráním v kyberprostoru ohroženy, podle statistik z posledních let se oběťmi stále častěji stávají i dospělí - jak muži, tak ženy. A také ty u nás a našich partnerů mohou najít pomoc," doplňuje.

Pokud se staneme obětí útoku, co můžeme dělat?

Především je třeba zachovat chladnou hlavu a **v žádném případě vyděrači nic neplatit**, pokud to uděláte, je jisté, že své finance zpět nedostanete - pokud tedy nebudete reagovat velmi rychle (zpravidla do 48 hodin). Problém je však především v tom, že neexistuje žádná garance, že video či fotografie z internetu skutečně zcela zmizí, v řadě případů vydírání i po zaplacení výkupného pokračuje. Rovněž doporučujeme konzultovat postup se specialisty z Policie ČR případně poradci projektu E-Bezpečí, kteří mohou poskytnout cenné rady ohledně zajištění odstranění závadného obsahu a profilu pachatele, případně i poškozeného.

Na výhrůžky pachatele nereagovat, neodpovídat, nenechat se zvláště bezprostředně po zveřejnění materiálu ovlivnit - pachatel

bude oběti posílat seznamy osob, na které materiál rozešle, informace o odsouzených, kteří byli za sdílením intimních materiálů odsouzeni, sugestivní fotografie osob v poutech obklopených policisty apod. To vše je součástí propracované manipulace, jejímž cílem je přimět oběť k zaplacení požadované částky.

Zároveň doporučujeme alespoň dočasně přerušit používání sociálních médií či sítí, na kterých k útoku došlo, omezit čas, který v tomto prostředí oběť trávila, a nechat celou situaci zklidnit. Ve všech případech vydírání, které zaevidovala poradna projektu E-Bezpečí, nedošlo ke zveřejnění intimních záznamů oběti, přestože tím pachatel vyhrožoval.

Na závěr je třeba upozornit především na důležitost prevence – internet je místo, na které jednoduše sexting (dobrovolné sdílení intimních materiálů – fotografií, videí, erotický videochat) nepatří, intimní materiály zde totiž nejsou pod kontrolou a snadno uniknou mimo vymezený okruh osob.

V případě, že se dostanete do výše uvedených problémů, můžete využít online poradnu projektu E-Bezpečí na adrese www.napisnam.cz. Poradna je podporována řadou institucí, především společností O2 Czech Republic a dalšími. Chtěli byste pomoci i vy sami? Můžete nás podpořit třeba [zde](#).

Pro E-Bezpečí
dr. Kamil Kopecký